

LBRIS

We know
books

em sava

PROMISIUNI

pe o frunză de arțar

SIONO

EDITURA

București 2022

§

Mă numesc Anca.

Povestea mea a crescut asemenea unui copac,
însămânțat de Dumnezeu în glia Zorei.

Unul ca oricare altul, clădit în pădurile
ce înfășoară pământul ca-ntr-o maramă.

Am fost a cincea.

N-am primit alint. Mama era obosită de nașteri.

Când ea s-a prăpădit, Maria ne-a ocrotit,
deși era copilă.

Ne-a așezat pe toți, apoi s-a măritat
cu un flăcău tomnatec din sat, un om de treabă,
Ionel.

Ei amândoi m-au purtat în liceu,
apoi în facultate.

M-au ținut în brațe ca pe un snop de fân,
mistuit de focul durerii.

Povestea mea a crescut asemenea unui copac.

Ram din ram.

Cu două fete.

Două flori.

Ingrid și Thea

Vocea mea e un palimpsest de zboruri.

Al meu, al lor...

§

Adolescența este un abac din lemn putrezit.
Îi cad cojile și rămân amintirile
ca niște creștături pe piele.

§

§

– Doamne, fată! Urâtă poți fi!

Mara puffnește nemulțumită. În trecere o împinge. Thea se dezechilibrează. Alunecă în ușa dulapului. Tabla protestează afon, iar fetele se amuză de mișcarea ei neelegantă. Sunt pe holul școlii.

– Împiedicata!

Mara e frumoasă. Are rochiță de la Zara și pantofi din piele fină, asortați. Alessia și Nicole râd caustic. Ecoul hohotelor se prelinge nerușinat pe coridoare, strecurându-se pe sub uși, în sălile de clasă.

Nici ele nu o plac. Firește că nu o plac. Sunt prietenele Marei. Nedespărțite. Toate trei poartă pandantive cu *best friends*. Par surori, deși nu sunt. Arată ca scoase din cutie.

Dintr-o cutie elegant împachetată și parfumată. Dintr-o cutie scumpă.

Nicole e un pic grăsuță, dar ține diete și merge la sport. Până și discuțiile dintre ele sunt interesante: nutriționist, calorii, carbohidrați și vitamine. Familii cu etichetă. Familii bogate.

Poate un pic – sau mai mult – parvenitism?!

Ce contează? Banii vorbesc. Iar banii nu au miros. Banii contează. Până la urmă nu e rău să fii parvenit. Dacă ai bani.

Toate trei au un ton, semiton. Rimează ca o poezie. Nu e nicio stridență între ele. Fac parte din același peisaj, din același film, din același cântec

pastelat și drăgălaș, cu volănașe, voaluri și sclipici. Și Dior sau Bvlgari? Phui! Thea nu știe despre ce e vorba, dar pe hol, după fete, rămâne un miros de fericire, un pic de *J'adore* sau așa ceva. Adulmecă. Ar vrea... Nu știe... Nu poate...

Cele trei grații îi întorc spatele. Pleacă încet, susurând fermecător, ca trei izvoarașe aurii de voci mici și drăguțe, care curg în aceeași direcție.

Thei îi vine să plângă, dar nu plânge. Nu dă satisfacție nimănui. Își mușcă buza de jos, ce tremură trădătoare. E obișnuită cu gustul leșios al respingerii. Și ce dacă e urâtă? Și urâții trăiesc în țara asta. Și în alte țări.

Thea nu are prieteni la școală. Pentru că fetele sunt ori aspirante la popularitate, ori lipite de podeaua resemnării. Iar ea nu e populară. De fapt e la minus infinit de popularitate. Thea e mată ca o bucată de cocs.

A încercat să se apropie de liniștita Fabia. Părea că a reușit. Dar fata i-a întors spatele într-o zecime de secundă când Mara i-a dat de înțeles că o eventuală asociere cu Thea e complet dezavantajoasă. Înghite nodul din gât înainte să se spargă, își ridică ghiozdanul și trage aer în piept.

– Nu spăla la nimeni fundu' cu lacrimi, spune mereu bunica.

Și ea nu-l spală.

Thea știe că nu e frumoasă. E înălțuță ca un fir de floare, poartă două codițe blonzii și strâmbe, ca să nu-i vină părul pe față când citește. E cârnă și are ochii nehotărâți. Când albaștri, când cenușii.

Și n-are nici haine de firmă. Bunica ei câștigă

puțin. Se îmbracă amândouă de la second hand.

Ei nu-i pasă. Se bucură atunci când hainele-s aproape noi. Se gândește că poate fetele de la școală n-or să observe. Bunica zice că-s de calitate și ia ce numere găsește. Dacă sunt mari, și mai bine. Că fata crește. Sunt mai bune decât chinezăriile din magazine. Așa, le ajung banii și de chirie, și de mâncare.

Biata bunica! Într-o zi o va duce la mall și îi va cumpăra tot ce-și dorește. Bunica nu știe... Dar hainele lor put într-un anumit fel, oricât le-ar spăla. Și arată într-un fel. În alt fel decât cele cumpărate din magazin. Mașina timpului le molfăie printre dinții știrbi și le aruncă amprentate de mirosurile vieților celor care le-au purtat înaintea lor.

Theei nu-i pasă. Nu vrea să îi pese. Nici că e urâtă. Și nici că hainele ei sunt ca o piele uscată de șopârlă, părăsite de purtătoare.

§

Anca are cincizeci și șase de ani și este profesor titular la Liceul Industrial nr. 7 din Norești. Nu se chinuie ca alte colege, suplinind ici și colo, după concursuri anuale umiltoare, făcând naveta la drac-n praznic pe călduri ori intemperii apocaliptice.

Salariul cadrelor didactice e o glumă a ministerului, așa că dă meditații să-și mai rotunjească venitul. E dascăl bun, de aceea are în permanență mușterii, singurul avantaj de care se bucură în orașul lor de cinci stele. Așa e catalogat Noreștiul – Silicon Valley al României (sunt multe firme de IT), una dintre consecințe fiind chiriile cele mai mari din țară, locuințele cele mai scumpe... Dacă nu ar fi școala fetei, ar locui la țară, la Zora, însă Thea e elevă la Bacovia, cel mai bun liceu din oraș. Educația ei este foarte importantă. Noreștiul, fiind și centru universitar, înseamnă o mulțime de oportunități pentru fată.

Thea e cuminte și învață bine. Ar învăța și mai bine dacă nu ar fi tot timpul cu nasul în cărți. Le rumegă, nu le citește. Mare lucru pentru generația ei imersată în meandrele netului. Anca e mulțumită pe de-o parte. Pe de alta, o întristează evadarea fetei din lumea reală. Pentru că Thea are foarte puțini prieteni, mai ales de când a devenit liceană. Doar pe Mihai, de la etajul patru, și pe Liana, fosta colegă de bancă din generală. Însă și unul, și celălalt merg la școli diferite.

Femeia e conștientă de nisipurile mișcătoare ale vârstei, doar se confruntă zilnic cu problemele adolescenților și cu ispitele vârtejului modern în care trăiesc copiii de azi. E norocoasă, pentru că fata e înțelegătoare și apropiată de ea, nu are pretenții. Însă o vede adesea tristă, dusă pe gânduri și bănuiește că are probleme la școală.

Thea nu se plânge niciodată, dar ochii ei albaștri devin cenușii când e necăjită, iar steluțele clipesc ca niște lacrimi uscate. Sunt zile în care vine acasă încovoiată, parc-ar căra bolovani în spinare.

– Cum a fost la școală?

– Bine.

Răspuns invariabil. Însă din ton bunica înțelege întreaga poveste a binelui școlii. *Bine*, adică o zi obișnuită. *Bine*, adică a fost chiar frumos azi. *Bine*, plictisitor și lung. *Bine*, cu teza la română și ceva emoții. *Bine*, adică îngrozitor la superlativul absolut, dar nu-ți spun.

Odată, colegele i-au tăiat cu o foarfecă fusta în spate până la brâu, dintr-o răutate greu de înțeles la niște copii. Fata a venit plângând acasă, tremurând umilită, chinându-se să-și țină ghiozdanul la spate, ca să nu i se vadă chiloții. Avea paisprezece ani și începuse a se simți domnișoară. Intrase de vreo două luni la liceu, însă, după bucuria inițială a succesului, starea de fericire a noului început sucombă înecată în disprețul superior al popularelor, fetele de bani gata din clasă.

Bacovia este un liceu cu tradiție, un fel de pepinieră de personalități. Procentul admișilor la facultate al absolvenților este cel mai mare din oraș, iar faima

lui e istorică. Multe figuri notorii din județ și chiar din țară au terminat aici. Este o aroganță să fii elev, profesor, chiar și portar la această instituție. Competiția e masivă. Trebuie îndeplinită măcar una dintre cele două condiții: să fii bun la carte și să obții notă mare. Ori să ai mulți bani. A doua condiție, mai recent împământenită, e ușa deschisă de corupție barosanilor Noreștiului, doritori să ofere odraslelor absolut orice, chiar și iluzia inteligenței. Elevii sunt repartizați în clase după interese, iar cadrele didactice sunt nu doar foarte bine pregătite profesional, dar și suficient de mituite cât să respecte regula necrisă a școlii: nepotismul la noi funcționează.

În ziua aceea, când Thea a venit cu fusta despicată și cu o privire de pui de cloșcă hăituit de vulturi, Anca a simțit că-i cade în cap cerul și s-a dus la școală. Până la urmă, clasa aia avea un diriginte, liceul un director, exista inspectorat. Și minister.

Bănuise că fata e persecutată, dar nu insistase să afle, gândind că e perioada de acomodare, că lucrurile se vor îndrepta de la sine. Thea nu avusese probleme înainte, e drept, în clase mult mai eterogene.

În ciuda rugămintelor Theei, care o implorase disperată să nu intervină, s-a dus să vorbească cu diriginta, doamna Popescu – Mumia, cum îi spun copiii.

Femeia, îmbrăcată într-un *deux-pieces* grenă din mătase, cu bijuterii asortate, contrastând evident cu ținuta modestă a Ancăi: o fustă de blugi și un tricou cu guleraș, o invită rece într-o sală de clasă goală. Deschise catalogul, fără sens, din dorința probabilă de a găsi muniție, o nemulțumire eventuală la adresa

Theei, dar privirea glisă peste notele fetei, fără a se împiedica de ceva criticabil. Ridică ochii și, fără legătură cu subiectul întâlnirii lor, o întrebă pe Anca unde predă, apoi, auzind, scoase un mic șuierat, o interjecție voit intimidantă, care institui vocal diferența ierarhică dintre ele două: una la liceul poziționat aristocratic în centrul Noreștiului, cealaltă la o școală industrială. Însă Anca nu venise în calitate de dascăl, ci de bunică, așa că nu se lăsă afectată și începu să-i expună situația clar și concis, în propoziții scurte și acide. Diriginta ascultă cu un *poker face* toată istorisirea. Nu comentă. Nu analiză. Nu demonstrează empatie cu vreo tabără și nici nu intervine în monologul interlocutoarei.

Când se asigură că Anca a terminat, îi răspunde robotic, fără intonație, privind-o glacial, ca și cum ar fi fost o instituție, nu o persoană:

– Sunt copii. Se ceartă, se împacă. Nu e cazul să intervenim, doamnă! E părerea mea de dascăl în acest liceu, timp de douăzeci de ani, și accentuă sintagma „în acest liceu”.

– Fenomenul de *bullying* în școli face ravagii. Eu cred că e de datoria noastră, a profesorilor, să luăm măsuri.

– Doamnă, exagerați. Dar, desigur, dacă insistați, mă voi ocupa personal de subiect.

Rezultatul a fost dezastruos. Situația, expusă ironic în fața clasei, nu a făcut decât să întindă mizeria și mai mult. Au aflat și alte clase cum a făcut Thea drumul întreg, de la școală până acasă, cu chiloții la vedere. Au râs de ea săptămâni la rând. Au umplut Facebook-ul având un singur regret. Că

nimeni, absolut nimeni, nu se gândise să o fotografieze. Ce prostie!

Thea s-a supărat pe Anca și i-a interzis, cu vehemență, să mai facă ceva.

– Dacă mai vorbești cu cineva despre asta, nu mai merg la școală. Mă duc la Zora, la mătușa Maria și aici te las.

